

Strategier, tillvägagångssätt och resultat inom de särskilda satsningarna på jämställdhet inom film-, musei- och musiksektorerna 2011

Av FD Annika Olsson

3 januari 2012

Förord

FD Annika Olsson har på uppdrag av Myndigheten för kulturanalys genomfört en första jämförande utvärdering av de särskilda satsningarna på jämställdhet inom film-, musei- och musiksektorn som regeringen beslutade om i mars 2011. Utvärderingen genomfördes under hösten 2011 och hade ett särskilt fokus på strategier, tillvägagångssätt och resultat.

Den här rapporten är ett första steg i en mer långsiktig utvärdering av de tre jämställdhetssatsningarna. Resultaten visar att de olika uppdragstagarna valt olika strategier och tillvägagångssätt för att nå målen. Huruvida de olika strategierna också leder till olika resultat återstår att se. Det finns därför anledning att återkomma och utvärdera resultaten och de mer långsiktiga effekterna i ett senare skede.

Kulturanalys ser fram emot att följa den fortsatta utvecklingen av dessa jämställdhetssatsningar.

Stockholm den 27 februari 2012

Clas-Uno Frykholm
Direktör/Myndighetschef

Inledning – uppdraget

FD Annika Olsson, fick den 28 juni 2011 i uppdrag av Myndigheten för kulturanalys att genomföra en första jämförande utvärdering av de särskilda satsningarna på jämställdhet inom film-, musei- och musiksektorn som regeringen beslutat om. Uppdraget skulle genomföras under hösten 2011 och ha ett särskilt fokus på strategier, tillvägagångssätt och resultat. I denna rapport redovisar jag uppdraget enligt överenskommelsen.

Rapporten baseras på underlag som jag samlat in genom intervjuer med nyckelpersoner, en e-postenkät samt analys av projektägarnas webbsidor och andra kommunikationsplatser som exempelvis sociala medier. Jag har också följt den allmänna debatten och tagit del av det underlag som hänvisas till i uppdrag och av projektägare. Uppdraget har i hög grad underlättats av att de jag kontaktat varit positiva, ställt upp på intervjuer och bidragit med information.

Särskilda satsningar på jämställdhet inom film-, musei- och musiksektorn

Den 10 mars 2011 publicerade jämställdhets- och biträdande utbildningsminister Nyamko Sabuni tillsammans med kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth en debattartikel i *Dagens Nyheter* med rubriken "Kulturvärlden är präglad av en stor manlig dominans". I artikeln hävdade de att den gränsöverskridande konsten och kulturen fortfarande har en gräns som inte överskridits, "den mellan könen", och gav en kort bakgrund till varför regeringen beslutat att genomföra särskilda satsningar om sammanlagt 17,5 miljoner kronor på jämställdhet inom tre sektorer: film, museerna och musiken. Samma dag skickade Regeringskansliet ut pressmeddelandet: "Regeringen satsar ytterligare 17,5 miljoner på jämställdhet inom kulturområdet".

När det gäller uppdraget inom filmsektorn nämns i debattartikeln och pressmeddelandet 2006 års filmavtal, med målet om en jämställd fördelning av filmstödet, men också att Svenska Filminstitutet (SFI) under 2010 tilldelats medel (1,1 miljoner kronor) för en särskild satsning på unga kvinnor 2010–2011, det så kallade växthusstödet. Artikeln informerar om att SFI av regeringen tilldelats ytterligare 6,5 miljoner kronor under 2011–2014 för att följa upp denna satsning. Den 16 september publicerades ännu ett pressmeddelande där Kulturdepartementet anger att regeringen beslutat skjuta till ytterligare 750 000 kronor till satsningen och SFI under 2012 ("Stöd till unga kvinnors filmskapande"). I regeringsbeslutet hänvisas till SFI:s egna siffror och analyser och uppdraget preciseras till:

- Nätverksbyggande.
- Utveckling av så kallad växthusverksamhet.

När det gäller uppdraget inom museisektorn nämns både i debattartikeln och i pressmeddelandet kulturpropositionen *Tid för kultur* (prop. 2009/10:3) som en bakgrund till varför regeringen beslutat ge Statens historiska museer i uppdrag att på nya och bättre sätt arbeta med jämställdhetsaspekter i utställningsverksamheten. I regeringsbeslutet (2011-03-10) preciseras uppdraget till att:

- Ta fram underlag och utveckla metoder för mer jämställd representation i samlingar och utställningar
- Ge jämställdhetsaspekter större genomslagskraft i verksamheterna
- Visa på goda exempel nationellt och internationellt
- Samverka med universitet och högskolor, berörda institutioner och organisationer på kulturområdet
- Särskilt samråda med Riksförbundet Sveriges museer och de centrala museerna.
- Arbeta för det långsiktiga målet att öka arbetet med att belysa och ge nya perspektiv på samlingar och utställningar utifrån jämställdhetsaspekter

För musiksektorns del lyfts den manliga dominansen i de offentliga scenernas repertoar i debattartikeln och pressmeddelandet. Regeringen vill mot denna bakgrund satsa 8 miljoner kronor under perioden 2011–2014 för att främja en mer jämställd repertoar på Sveriges musikscener. Hur detta ska gå till ska regeringen återkomma till. I regeringsbeslutet (2011-05-26), där Statens musikverk tilldelas uppdraget, hänvisar regeringen till de särskilda medel som Statens kulturråd i samverkan med Konstnärsnämnden och JÄMO år 2007 delade ut som projektmedel för ökad jämställdhet inom scenkonsten och även innefattade en analys av scenkonsten som bland annat visade på en brist på kvinnor bland musiker och kompositörer, som en uppföljning av *Plats på scen* (SOU 2006:42). Uppdraget preciseras till att:

- Stödja projekt i syfte att främja ökad jämställdhet inom musiklivet
- Samverka med Statens kulturråd, Konstnärsnämnden och andra berörda aktörer
- Arbeta för det långsiktiga målet att bidra till att män och kvinnor blir mer jämställt representerade i musiklivet inom de musikgenrer där behovet är som störst

Svenska Filminstitutet

För att få en övergripande bild av hur SFI hanterar sitt uppdrag har jag intervjuat och fått information av två nyckelpersoner inom SFI: Charlotta Denward, avdelningschef för produktionsstöd med en bakgrund som filmproducent och filmkonsulent (intervju 8 september 2011) samt Bitte Eskilsson, barn- och ungdomsansvarig och kontaktperson för det så kallade Växthusprojektet (intervju 21 oktober 2011). Jag har också intervjuat Annika Wik, forskare och vik. lektor vid Filmvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet, som har i uppdrag av SFI att under 2011 genomföra en kartläggning av kontaktytor och förutsättningar för unga att göra film (intervju 16 november 2011). Vi har även haft kontakt via e-post.

Dessutom har jag via e-post skickat ut ett frågeformulär till de 19 regionala resurscentrumen runt om i landet som på olika vis är involverade i arbetet, och analyserat det material som finns tillgängligt om projektet via SFI och de regionala resurscentrumens webbsidor (utskickat 17 november 2011, analyserat 1 december 2011).

Strategier

Organisation: När det gäller uppdraget till SFI så utgör filmavtalet från 2006 en grundläggande förutsättning och en referenspunkt för både regering och de jag talat med på SFI. SFI har i uppdrag att främja jämställdheten i sin dagliga verksamhet. Mot bakgrund av detta har SFI valt att arbeta med det särskilda och tidsbegränsade uppdraget inom den ordinarie organisationen, sida vid sida med det ordinarie arbetet för jämställdhet. SFI har ingen särskild arbetsgrupp för uppdraget. Ansvarig för arbetet är VD och beslut fattas i styrelsen. Genom detta sätt att organisera uppdraget blir det tillfälliga jämställdhetsuppdraget en del av det ordinarie arbetet genom att det är samma människor som arbetar med frågorna och driver arbetet framåt. Det är en klar vinst. En brist är att uppdraget inte är så synligt i sig självt, och att det också är relativt svårt att hitta information om vad uppdraget innebär, vilka som arbetar med det och vilka som är ansvariga för det.

Tolkning av uppdraget: Att satsningen på jämställdhet inom filmsektorn kommit att riktas mot unga kvinnor som har sin bakgrund i just det ordinarie arbetet för jämställdhet inom SFI. Som en del av uppdraget i filmavtalet tog SFI 2010 bland annat fram rapporten "00-talets regidebutanter och jämställdheten", som är en viktig anledning till att satsningen på jämställdhet inom filmsektorn riktats mot just unga kvinnor och så kallat växthusstöd. Ansvarig för rapporten var Charlotta Denward.

I rapporten framkommer det tydligt att det explicit formulerade jämställdhetsmålet i filmavtalet har haft en positiv effekt, men att kön fortfarande är en avgörande faktor för debuterande regissörer.

Rapporten konstaterar vidare

- 1) att det är mycket vanligt att män gör debutlångfilmer utan stöd från SFI medan det är ovanligt för kvinnor,
- 2) att karriärvägarna för kvinnor och män inom filmen skiljer sig åt markant,
- 3) att könsfördelningen på filmhögskolorna är relativt jämn, men att fler män än kvinnor söker till utbildningarna och
- 4) att det inte går att urskilja någon skillnad mellan filmer regisserade av kvinnor respektive män när det gäller mottagande eller publiksiffror.

Det är alltså en myt att kvinnor gör smalare filmer och män bredare, mer populära filmer. En viktig slutsats är att rekryteringsbasen är ett problem och måste breddas: "Det innebär också att vi måste få unga kvinnor att förstå att filmens värld är öppen för dem, inte bara framför kameran utan även bakom. Då får vi fler kvinnor i filmverkstäderna, fler sökande till filmhögskolorna och så småningom också fler

kvinnor som regisserar både extrem lågbudget och kommersiella högriskprojekt.” (“00-talets regidebutanter och jämställdheten”, s. 13.)

Kommunikation: SFI har inte valt att göra den särskilda satsningen på jämställdhet synlig på något särskilt sätt på sin webbplats. De kommunicerar via sina vanliga kanaler till de aktörer som är berörda inom branschen. Information om uppdraget ligger på webbsidan, men är relativt svår att finna och rätt knapphändig. Den som inte vet om att SFI har ett extra uppdrag som gäller jämställdhet har heller inte någon möjlighet att förstå eller få kunskap om jämställdhetsuppdraget på SFI:s webbplats. Detta problem skulle dock kunna vara enkelt avhjälpt genom tydligare information på webbplatsen kring uppdraget, hur SFI valt att organisera uppdraget och vilka som arbetar med det.

Mot bakgrund av att ansökningar om medel för växthusstöd inkommit från alla de 19 regionerna är det tydligt att SFI har en fungerande och kontinuerlig kommunikation kring uppdraget med de regionala resurscentrumen. Men frågan är i vilken utsträckning de regionala resurscentrumen i sin tur når ut med information om uppdraget och möjligheten att söka medel, delta i nätverk etc. Eftersom SFI valt att distribuera medlen via regionerna är detta en central och viktig fråga att utreda och följa upp för att kunna utvärdera resultat och effekter av det nationella jämställdhetsuppdraget.

Tillvägagångssätt

SFI har valt att satsa större delen av de tilldelade medlen på direkt stöd till unga kvinnliga filmare med syfte att få ett så stort och långsiktigt genomslag som möjligt. De regionala resurscentrumen hade hösten 2010 möjlighet att söka bidrag för växthussatsningar i form av

- 1) stöd till produktion av kortfilm (max 50 000 kronor) och
- 2) stöd till nätverksprojekt (max 100 000 kronor).

SFI har utifrån uppdraget valt att fokusera på åldersspannet 15–26 år, med särskilt beaktande av verksamheter inriktade mot åldrarna 15–20 år.

Att medlen distribueras via de regionala resurscentrumen är kopplat till målsättningen att dels arbeta via de ordinarie kanalerna, dels nå ut till en så stor målgrupp som möjligt och få ett genomslag för satsningen. Eftersom de regionala resurscentrumen har i uppdrag att främja regional och lokal filmverksamhet, särskilt för barn och ungdom, var det också naturligt att direkt involvera dem i arbetet med den särskilda satsningen på jämställdhet. På detta vis hoppas SFI också sätta igång processer som sedan kan tas över och drivas vidare av de regionala resurscentrumen själva, det vill säga skapa lokalt ägarskap kring frågorna. Att de valt att fokusera på just åldersspannet 15–26 år är enligt SFI en strategisk satsning för att bryta mönster som sätts redan i unga år. SFI menar att för att åstadkomma långsiktiga förändringar krävs det satsningar som tar sikte på framtiden och fokuserar på kommande generationer. Dessutom ligger det i de regionala resurscentrumens uppdrag att fokusera på barn och unga.

De svar jag fick av de regionala resurscentrumen i e-postenkäten (7 svar av 19) visar att de fått information om stödet från SFI, att de känner sig direkt berörda av uppdraget och att de haft kontakt med uppdraget – alla resurscentrum har ju också sökt medel inom uppdraget. Förväntningarna på uppdraget skiftar och innefattar allt från önskemål om riktade medel för etablerade kvinnliga filmare (inte unga) till riktade insatser generellt och hårdare styrning och inga förväntningar alls: ”Medel förändrar inte grundläggande strukturer”, som en svarande uttrycker det.

En mindre del av medlen från den särskilda satsningen (cirka 10 procent) har SFI under 2011 använt till en kartläggning av kontaktytor och förutsättningar för unga att göra film. Uppdraget genomförs av Annika Wik, som är forskare och vikarierande lektor vid Filmvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. Annika Wik fick sitt uppdrag i oktober 2010 och slutrapporterar i december 2011. Annika Wik har samlat material genom intervjuer med unga kvinnliga och manliga filmare, regionala filmkonsulenter, ansvariga för olika filmskolor och med arrangörer av filmfestivalen Novemberfestivalen. Wik har också deltagit i olika centrala aktiviteter, som paneldebatter och juryarbete i en filmtävling. Resultatet av Wiks uppdrag kommer att presenteras under 2012, men några av de kontaktytor som Wik ser som centrala för unga som vill in i branschen och få kontakter med finansiärer och yrkespersoner/professionella av olika slag inom filmbranschen är gymnasieskolan, regionala filmcentrum, folkhögskolor och högskolor, festivaler och tävlingar. Några av de frågor Wik funderar kring är vilka forum som är mest betydelsefulla och hur filmbranschen kan arbeta och tänka för att skapa likvärdiga möjligheter för flickor och pojkar.

Under 2011 beslutade också SFI att bidra till det långfilmsstipendium som Stockholms filmfestival nyligen instiftade. Stipendiet är på 5 miljoner kronor och delas ut till en kvinnlig regissör i början av sin karriär. SFI ser sitt bidrag till stipendiet som en del av sitt arbete för att skapa en mer jämställd filmbransch och stödja unga kvinnors filmskapande. 2011 års pris tilldelades Sofia Norlin och hennes projekt ”Ömheter”.

Resultat

SFI har sedan de fick sitt inledande uppdrag, haft två utlysningar av medel inom växthusstödet samt initierat en kartläggning av kontaktytor och förutsättningar för unga att göra film.

I den första utlysningen av medel som skedde redan 2010 sökte 25 olika projekt om stöd, 13 beviljades medel och 12 fick avslag (”Offentliga stöd – stöd till kvinnliga filmare”, beslut 2010-12-09). Av de som SFI beviljade medel gällde fem projekt stöd för kortfilm (30 000– 50 000 kronor) i regionerna Film i Väst, Film i Västmanland, Reaktor Sydost, Film på Gotland och Film i Öst. Åtta projekt tilldelades nätverksstöd på 100 000 kronor: Film i Väst, Film i Västmanland, Filmpool Nord AB, Film i Västerbotten, Film i Stockholm, Kultur i Väst, Filmpool Jämtland och Film i Värmland.

Ansökningar om stöd kom från alla de 19 regionerna. SFI hade förväntat sig fler ansökningar till kortfilmsproduktion och färre ansökningar till nätverksstöd. Av

totalt 25 ansökningar gällde 18 medel för nätverksstöd. Dominansen för ansökningar om stöd till nätverk är markant och intressant att följa upp. Inte minst eftersom SFI själva konstaterar att nätverken inom filmbranschen har en avgörande betydelse – något som dock inte är unikt för filmbranschen utan gäller generellt.

I skrivande stund utvärderar SFI de projekt som nu lämnat in sina slutrapporter. Något beslut om exakt hur och var SFI kommer att redovisa resultaten av det första årets verksamhet är inte heller fattat. Även kartläggningens resultat kommer att presenteras under 2012.

Under hösten 2011 har SFI utlyst en andra omgång av samma satsning i samma format och med samma kriterier. Deadline för ansökan var 15 november 2011 och den 16 december 2011 fattades beslut kring vilka projekt som tilldelats stöd. 26 ansökningar om stöd kom in, varav några fler som berör kortfilmer jämfört med fjolårets ansökningar. Av de som beviljades medel gällde sju projekt stöd för kortfilm (20 000–150 000 kronor) i regionerna Film i Skåne AB, Västmanlands läns landsting, Reaktor Sydost, Film i Väst (2 projekt), Landstinget Gävleborg samt Gotlands kommun och Film på Gotland. Åtta projekt tilldelades nätverksstöd på 100 000 kronor: region Värmland, Film i Skåne AB, Jämtlands läns landsting, Film pool Nord AB, Scenkonst Västernorrland AB, Regionförbundet Östsam, Landstinget Dalarna och Stockholms läns landsting ("Stöd till unga kvinnors filmskapande", beslutsmöte 16/12 2011).

SFI kommer under 2012 att utvärdera de två första årens satsning på Växthusstöd och besluta om det ska bli några fortsatta utlysningar inom samma format, med samma målgrupp och med samma kriterier eller om någon förändring ska ske.

Historiska museet

För att få en övergripande bild av hur Historiska museet hanterar sitt uppdrag har jag intervjuat och fått information av arbetsgruppen Jämus: Katty Hauptman, projektledare Jämus, Lotta Fernstål, förste antikvarie för äldre järnålder, Malin Grundberg, lärandeproducent och forskare, Li Kolker, lärandeproducent samt Fredrik Svanberg, forskningschef vid Statens historiska museer. Jag har intervjuat projektledare Katty Hauptman och Malin Grundberg var för sig (7 september samt 26 september 2011) och även träffat hela Jämusgruppen tillsammans (4 november 2011). Vi har också haft kontakt via e-post.

Dessutom har jag via e-post skickat ut ett e-brev med ett antal frågor om uppdraget till institutioner, organisationer och personer som tillhör Jämus målgrupp. Jag använde mig av Jämus egen distributionslista. E-brevet gick ut till 279 adressater och besvarades av 91 (utskickat 17 november 2011, analyserat 1 december 2011).

Strategier

Organisation Historiska museet har valt att skapa en separat arbetsgrupp, Jämus, som driver projektet och är operativt ansvarig för jämställdhetsuppdraget. Uppdraget har också en styrgrupp som består av Sophie Nyman, chef för enheten

för kommunikation och publik, Mari-Louise Franzén, tillförordnad chef för enheten för kulturhistoria och samlingar, Åsa Magnusson, stabschef samt Lars Amréus, museichef och överintendent. Styrgruppen stödjer projektledningen, diskuterar och fattar beslut i strategiska frågor samt ansvarar för resurstilldelning från berörda enheter.

Av strategiska skäl (ägarskap, hållbarhet och plattform att arbeta utifrån) har museet valt att låta arbetsgruppen bestå av personer som alla arbetar på Historiska museet, har god kännedom om jämställdhet, men olika kunskaper och erfarenheter samt säte inom olika avdelningar och verksamheter inom organisationen. Genom denna konstruktion ger man arbetsgruppen en bredd i kompetensen och goda möjligheter att nå ut till hela verksamheten inom den egna organisationen, men också att nå ut till de sfärer inom museisektorn som de olika verksamheterna tillhör. Dessutom är det en konstruktion som synliggör det tillfälliga regeringsuppdraget samtidigt som det förstärker det interna arbetet med jämställdhet. Det är en tydlig och genomskinlig organisation, både utifrån och inifrån.

Tolkning av uppdraget: Historiska museet har valt att tolka uppdraget jämställd representation som ”jämställdhet mellan könen samt HBTQ-fältet”. De understryker att de ”utgår från ett genusperspektiv för att arbetet ska vara i samklang med dagens forskningsläge och de diskussioner om jämställdhet som förs i samhället.” (Jämus projektplan). De ser museer i vid mening som sin målgrupp och har inte valt att prioritera statliga museer utan bjuder in öppet och brett, och tänker att flera av de projekt de valt att arbeta med kan fylla en funktion för museer i allmänhet oberoende av huvudman eller inriktning.

Jämus har satt upp följande projektmål för uppdraget:

- Genomföra metodutvecklande delprojekt så att jämställdhetsaspekter får ökat genomslag i museernas verksamhet
- Genom utbildning och kommunikation öka medvetenheten om jämställdhet, genus och HBTQ så att de får större genomslag i museernas verksamhet
- Synliggöra aktuella och goda exempel som kan inspirera
- Arrangera minst fyra öppna seminarier samt en slutkonferens
- Samverka med forskare, museer, museiföreningar och andra för att ge nya perspektiv på samlingar och utställningar

Kommunikation: En viktig del i Jämus strategi är att kommunicera projektet kontinuerligt via olika kanaler. Jämus har en flik på Historiska museets webbplats med information om uppdraget och möjlighet för besökaren att ta del av seminarierna etc. Jämus finns också på Facebook (88 medlemmar), Twitter och har en grupp på Riksförbundet Sveriges museers diskussionsforum Mötesplats museer (61 medlemmar). Öppenhet och tillgänglighet är grundläggande. De har exempelvis valt att streama alla sina utåtriktade aktiviteter. Allt material finns även tillgängligt på Jämus webbsida, som förutom att vara en plats för information och kommunikation alltså fungerar som ett öppet arkiv.

Tillvägagångssätt

Jämus uppdrag löper under två år. De fick sitt uppdrag i mars 2011 och ska slutrapportera 1 april 2013. De ser sitt uppdrag som indelat i fem faser:

- Inlyssning: påbörjades i april 2011 och pågår under hela perioden
- Projektplanering: juli 2011 – september 2011
- Genomförande: oktober 2011 – december 2012
- Utvärdering: 2012 – mars 2013
- Rapportering: påbörjas oktober 2011 – mars 2013

Jämus genomför sitt uppdrag genom ett antal delprojekt (ledda av medlemmar i Jämusgruppen) inom tre områden: genusfokus på samlingar, genusfokus på kunskapslyft samt kommunikation och rapportering.

1. Genusfokus på samlingar

- a. Birka är ett pilotprojekt på Statens historiska museer för genusklassificering av kulturhistoriskt material. Syftet är att utveckla en genusmedveten bank av föremål och kontexter inom Birkaplattformen. Här sker samverkan med det ”stora” Birkaprojektet, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, som 2011–2012 digitaliserar material som grävdes fram 1990–1995 (se Birkaprojektets blogg: <http://birkaproject.wordpress.com>);
- b. Unstraight museum med syfte att utveckla exempel på hur museer kan använda sig av externa resurser och delaktighetsprocesser för att genusifiera sina samlingar. Här sker samverkan med nätverket Unstraight (www.unstraight.org);
- c. Genusperspektiv i klassificering, databaser och samlingsinformation (ett projekt som genomförs om medel finns)
- d. Genusvikingar, ett pilotprojekt på Statens historiska museer med syfte att arbeta om och utveckla en existerande utställning (Vikingar) och därigenom ta fram en checklista för sådant arbete;
- e. Verktygslåda för produktion av utställning där produktionen av utställningen Alla älskar Armfeldt på Livrustkammaren i Stockholm följs av Malin Grundberg, medlem i Jämus, i syfte att ta fram en verktygslåda;

2. Genusfokus på kunskapslyft

- a. Genusutbildning för museichefer, vilken genomförs i samverkan med Riksutställningar och med stöd från RSM och DIK.
- b. Grundläggande genusutbildning för ”alla” medarbetare (genomförs om medel finns)
- c. Kompetensutveckling för de som vill veta mer genom öppna seminarier.

3. Kommunikation och rapportering

- a. Kommunikation i olika kanaler med syfte att lyssna in, lära, fördjupa, förankra och diskutera.

- b. Slutpublikation: Genusverktyg för museer i en bok som publiceras på förlag, och som kan fungera som kunskapskälla, referensverktyg och kurslitteratur.

Resultat

Jämus har under 2011 arbetat fram en etablerad och väl fungerande organisation och har också en projektplan med tydlig ansvarsfördelning. Flertalet av projekten som ska genomföras inom uppdragen är inte bara planerade utan också inledda, även om 2012 är det år då större delen av verksamheten inom uppdraget infaller. För att kunna genomföra detta har medarbetarna och museet varit tvingade att omprioritera något bland sina ordinarie sysslor, exempelvis har pågående projekt skjutits något på framtiden. Men arbetsgruppen har också valt att koppla projekt som genomförs inom jämställdhetsuppdraget till pågående projekt inom Statens historiska museer, exempelvis Birkaprojektet.

Jämus inledde sin verksamhet med en hearing på Historiska museet 31 maj 2011, ”Vi vill ha jämställda museer!”, öppen för alla intresserade. Hearingen samlade ett 80-tal deltagare och live-streamades. Jämus andra öppna seminarium hölls den 23 november 2011, ”Att genusifiera samlingarna”. Seminariet samlade ett 80-tal deltagare och live-streamades även det. (Seminarierna är del av det delprojekt som heter Kompetensutveckling för de som vill veta mer.)

Flertalet av projekten kommer att pågå och färdigställas under 2012, men Jämus har under 2011 också redovisat en kartläggning av pågående arbete med genus inom museisektorn i Sverige i rapporten *Genusperspektiv i museer – en omvärldsbevakning* av Lotta Fernstål (2011). Rapporten sammanfattar även den workshop/hearing som Jämus inledde sitt uppdrag med våren 2011.

Även om det inte går att dra några långtgående slutsatser så visar e-postenkäten att Jämus under den korta tid de varit verksamma lyckats nå ut till sin rätt vida målgrupp (museer i Sverige). Två tredjedelar av de som svarat (91 svar av 279) uppger att de har kännedom om uppdraget. Denna siffra stämmer också väl överens med det deltagarantal som de två seminarierna hade, alltså ett 80-tal.

De har fått kännedom om uppdraget via en mängd olika kanaler, och några har angett flera medan andra inte svarat på frågan eller inte minns: Jämus (18), Föreningen Sveriges Museer (10), Pressmeddelande (8), Media (8), Personliga kontakter (8), Arbetsplatsen (5), Föreningen Genus i Museer (4) och annat (2).

Även förväntningarna på uppdraget varierar stort. Frågan var öppen och även om svaren berör varandra har jag valt att dela upp dem i olika kategorier: Verktygslåda och metoder för arbete med genus/jämställdhet i utställningar (19), större spridning och medvetenhet om genus/jämställdhet i det dagliga arbetet (18), inspiration och ny kunskap (14), riktlinjer och åtgärdsprogram (6), konkreta resultat som resursbank eller resursenhet (6), inventering och nulägesanalys (5), att cheferna tar större ansvar (2), arbetar tillsammans med andra uppdrag och experter (2) samt öppnare visioner (ett arbete som omfattar även museer utanför Stockholm), särskilda satsningar, ändrade rutiner, utpekade brister, synliggörande av kvinnor

som aktörer i historien, arena för samtal om genus och jämställdhet och en ambulerande Jämuspedagog som kan inspirera och assistera. Det finns också de som inte har några konkreta förväntningar (6). Svaren i den här enkäten korresponderar väl med de svar kring behov av stöd för jämställdhetsarbete, som regeringsuppdraget Jämställdhetsintegrering i staten fick i en enkät som gick ut till alla statliga myndigheter 2009 (Stensöta 2009).

Nästan hälften av de som svarat anger att de är berörda av uppdraget, och en dryg tredjedel har haft kontakt med uppdraget. I princip alla har deltagit i ett eller båda av de seminarier som Jämus arrangerade. En person har tagit del av materialet på webben.

Statens musikverk

För att få en övergripande bild av hur Statens musikverk hanterar sitt uppdrag har jag intervjuat och fått information av tre nyckelpersoner inom verket: Stina Westerberg, generaldirektör, Lina Nyberg, projektledare Jämställdhetsprojekten och Ulrika Gunnarsson, koordinator Jämställdhetsuppdraget (Intervju 8/11 2011). Vi har också haft kontakt via e-post.

Strategier

Organisation: Uppdraget ska genomföras i samverkan med Statens kulturråd, Konstnärsnämnden och andra berörda aktörer inom musikområdet. Statens musikverk har valt att anställa en projektledare på 50 procent för den särskilda satsningen, men att organisera arbetet så att det samverkar med det ordinarie arbetet med jämställdhet på myndigheten, både det interna och det externa. Denna organisation görs av strategiska skäl och för att skapa största möjliga hållbarhet.

Uppdraget har en styrgrupp som består av generaldirektören och chefen för Plattform för musik vid Statens musikverk samt representanter från Kulturrådet och Konstnärsnämnden. Besluten tas av generaldirektören på Statens musikverk, som har övergripande ansvar för uppdraget.

Projektledare för Jämställdhetsuppdraget är Lina Nyberg, som också är jazzsångerska och kompositör och tidigare har arbetat för jämställdhet inom branschen, bland annat som initiativtagare till Imprä, en förening och ett nätverk som arbetar för att stödja och främja kvinnliga musiker som arbetar med improvisation (www.impra.se). Denna tjänst innefattar enligt verksamhetsplanen projektledning, planering, dialog med musiklivet och samverkan med Kulturrådet och Konstnärsnämnden. Projektledarens bakgrund och position i musikfältet är en viktig grund för möjligheterna att nå ut. Lina Nyberg arbetar tätt tillsammans med Ulrika Gunnarsson, som är koordinator för jämställdhetsatsningen. Denna tjänst innefattar planering, rapportering, internt jämställdhetsarbete på myndigheten, kunskapsinsamling, statistik, dialog med musiklivet och samverkan med Kulturrådet och Konstnärsnämnden.

Denna konstruktion gör uppdraget synligt och möjligheten att nå ut till olika delar av branschen ökar samtidigt som det skapas en grund för hållbarhet i myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsfrågor efter uppdragets slut.

Tolkning av uppdraget: I den verksamhetsplan (Dnr 35-618/2011) som Musikverket arbetat fram står: ”Det långsiktiga målet är att män och kvinnor ska bli mer jämställt representerade i musiklivet inom de musikgenrer, där behovet är som störst. Vi ska stödja och stimulera ett strategiskt och långsiktigt arbete för ett mer jämställt musikliv.”

De målgrupper som prioriteras och pekas ut är det fria musiklivet. ”Med det fria musiklivet menar vi de grupper, ensembler, organisationer, arrangörer och enskilda utövare som står utanför de offentligt finansierade institutionerna. Detta innefattar även tonsättare/komponister.” Av strategiska skäl kommer de också att prioritera ”ansökningar riktade mot utbildningsområdet för barn och unga främst via musik- och kulturskolan och musikhögskolorna.”

Kommunikation: Kommunikation sker via webbsidan. Det är mycket enkelt att hitta information om uppdraget, vilka som arbetar med uppdraget och uppdragets verksamhet. Jämställdhet har en egen ingångsflik i vänstermarginalen på öppningssidan.

Tillgänglighet: Öppenhet och tillgänglighet är grundläggande för uppdraget. De har valt att streama alla sina utåtriktade aktiviteter, som seminarier etc. Seminarierna finns även tillgängliga för alla på deras webbsida, som förutom att vara en plats för information och kommunikation alltså fungerar som ett öppet arkiv.

Tillvägagångssätt

Musikverket vill ”genom möten, samtal och dialog med det fria musiklivet; musiker, arrangörer, musikutbildningar kartlägga och undersöka vad som redan gjorts/görs på området och vad som planeras”. De vill synliggöra de kvinnor som varit och är verksamma inom branschen, det vill säga fokusera både på ett arbete som handlar om musikhistorien (arkiven, dokumentationen, samlingarna etc.) och ett arbete som handlar om den samtida musikscenen och de villkor som råder där. De vill också synliggöra och diskutera musikscenens villkor och hur de påverkar aktiva musiker och kompositörer, men också musiken och musikscenen i sig.

De har valt att rikta sin uppmärksamhet och sitt stöd (som kan vara ekonomiskt eller av annat slag) mot fyra huvudområden:

- A. Kommunikation och kunskap
- B. Utbildning
- C. Musiker och organisationer
- D. Arrangörer

A. Kommunikation och kunskap: Möten med musiklivet, inhämtande av kunskap och förmedling av kunskap. Denna punkt innefattar ett kartläggande och behovsidentifierande arbete.

B. Utbildning: Denna punkt är helt inriktad på det behov av utbildning som uppdraget identifierat som grundläggande i ett långsiktigt och strategiskt inriktat arbete för att förändra strukturer och attityder. Utbildningsinsatserna ska riktas mot musik- och kulturskolor samt musikhögskolorna, men kan även vidgas till att innefatta folkhögskolor, studieförbund och andra aktörer inom musikutbildningsfältet.

C. Organisationer och musiker: Denna punkt är inriktad mot att på olika vis, bland annat genom nätverksbyggande, stödja organisationer som arbetar för att främja jämställdheten inom fältet.

D. Arrangörer: Denna punkt är inriktad mot musikarrangörerna som är arbetsgivarparten inom det fria musiklivet. Punkten innefattar samverkan med Kulturrådet kring kravspecifikation på jämställdhet.

Resultat

De inledande månaderna har främst ägnats åt organisation och inventering av behov. Nu har Musikverket en etablerad organisation och har arbetat fram en verksamhetsplan i samverkan med de samarbetspartner som pekats ut i uppdraget: Statens kulturråd och Konstnärsnämnden.

Jämställdhetsuppdraget har också haft utåtriktade aktiviteter och arrangerat seminarier, bland annat samtalsserien *Musikliv i balans – sanning och konsekvens om jämställdhet och genusperspektiv*, där de under året samtalat på följande platser: 30 september Polar Music Sessions, 18 oktober Sound of Stockholm, 19 oktober Statens musikverks invigning, 29 oktober Umeå Jazzfestival.

Ett forskningsprojekt om kvinnor i musiken med nordiskt perspektiv har stöd av Musikverket. Projektet drivs av fyra nordiska musikforskare: Pirkko Moisala, professor i musikvetenskap vid Helsingfors universitet; Camilla Hambro, FD, under detta läsår anställd som lektor vid Åbo akademi i Finland; Lisbeth Ahlgren Jensen, musikforskare i Köpenhamn samt Eva Öhrström, professor vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Inom pilotprojektet Tankesmedjan, som drivs av Musikverket, har det hållits workshoppar tillsammans med jazz- och impro-institutionerna på musikhögskolorna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Iggesund samt i samverkan med tre representanter från IMPRA.

Svensk jazz, ”European Jazz Balance” – Riksförbundet Svensk Jazz i samarbete med Norsk Jazzforum – anordnar jämställdhetssamtal och seminarier för den manligt dominerade gruppen i European Jazz Network, ett nätverk för europeiska jazzarrangörer. Under 2011 sker förarbeten för det arbete som presenteras under jazzkonferensen i Oslo i februari 2012 och i Italien i september 2012.

Samverkan med ideella musikorganisationer har inletts. Musikverket bjuder in till nätverksmöten med utvalda delar av musiklivet (IMPRA, Ta plats!, RFoD Riksförbundet för Folkmusik och Dans), Popkollo, KVASt (Kvinnlig anhopning av svenska tonsättare), MAESTRA (nätverket för kvinnliga dirigenter). IMPRA och Ta plats! (RFoD) får stöd till resor och nätverksmöjligheter för 2011.

Projekt På jam: På Jam drivs av två unga eldsjälar, Linnea Henriksson och Elin Hörberg i Malmö, som skapat fenomenen På Jam, som presenterar kvinnliga bandleadare alternativt band med jämn könsfördelning. Under höstens samtal i serien "Musikliv i Balans" på Midgårdsskolan i Umeå deltog projektet. Under våren 2012 är planen att, i samarbete med Föreningen Jazz i Umeå och lokala initiativtagare, med stöd av Musikverket låta På Jam landa i Umeå .

Under 2012 planeras flera seminarier och workshoppar, men också konferenser, samråd och utlysning av medel. De olika delprojekten löper vidare under uppdragets period.

Samtalsserien Musikliv i balans planeras till tre tillfällen under våren 2012: Folk- och världsmusikgalan i Malmö mars, Manifestgalan i Stockholm februari och Midvinterfestivalen i Piteå i februari.

Den 10–11 maj arrangeras en genuskonferens för att samla upp det inledande året på uppdraget och följa upp den genuskonferens som arrangerades på Musik- och teatermuseet 2004, "Vems röst? Vilken musik? – om kön, makt och skapandeprocesser i musikliv och musikutbildning".

I augusti 2012 är Svenskt visarkiv värd för ett Nordiskt arkiv- och jazzforskarsymposium där temat kommer att vara inriktat mot genus och jämställdhet. Evenemanget är öppet för allmänheten.

Plattform för musik planerar samverkan kring tre områden: internationella strategier (mot bakgrund av 2011 års utredning om musikområdets internationalisering), länsmusiken och regionerna i relation till det fria musiklivet samt festivaler och arrangörer i relation till regionala, nationella och internationella strukturer.

Utllysning av medel för främjande av jämställdhet: Musikverket kommer att utlysa stöd till jämställdhetsprojekt två gånger per år under perioden 2012–2014, en utlysning i början av året och en strax efter sommaren. Under 2012 planerar verket en utlysning 23 januari, sista ansökning 20 februari (besked efter 6 veckor), och en utlysning 20 augusti, sista ansökning 17 februari (besked efter 6 veckor). Behöriga att söka är huvudmän inom det fria musiklivet (inte privatpersoner): ideella organisationer, enskilda firmor eller aktiebolag. Musikverket ser också gärna att ansökan sker i samverkan med kommuner, landsting, utbildningsinstitutioner med flera. En referensgrupp som består av två ledamöter från Konstnärsnämnden, två ledamöter från Statens kulturråd och två ledamöter från Statens musikverk kommer att ge förslag på vilka ansökningar som ska beviljas. Vid behov anlitas extern expertis med specifik kompetens. Generaldirektören fattar beslut.

Sammanfattande och jämförande kommentarer

På mycket kort tid har de tre uppdragen fått igång verksamhet inom uppdragen. Det är viktigt att understryka. Genom att uppdragen skiljer sig åt och även förutsättningarna är det dock svårt att jämföra uppdragen rakt av under den korta tid de varit igång och inom det uppdrag som denna jämförande första utvärdering genomförs. Det är också omöjligt att i detta läge säga något om huruvida deras arbete kommer att nå de mål som uppdragen eftersträvar samt ha åsyftade effekter på jämställdheten inom de olika fälten. Däremot går det att uttala sig om de förutsättningar som skapats under denna första period.

Två av uppdragen, de inom film och musik, kan sägas vara inriktade på jämställdhet i en slags kvantitativ betydelse genom att de vill öka andelen kvinnor på betydelsefulla positioner inom fältet eller branscherna – som regissörer, kompositörer etc. Uppdraget inom museisektorn skiljer sig från dessa och kan sägas vara inriktat på jämställdhetsintegrering av museisektorn genom att det fokuserar på verksamheten: samlingarna och utställningarna. Skillnaderna i uppdragen återspeglar sig direkt i hur uppdragsägarna tolkat uppdragen. Vilka effekter det får för arbetet med jämställdhet inom de olika sektorerna är intressant och relevant att följa upp.

Alla tre uppdragen har på olika vis integrerat det tillfälliga uppdraget i den ordinarie verksamheten och arbetar med stöd av ledningen. Detta är en betydelsefull förutsättning för att arbetet ska vara framgångsrikt och ha möjligheten att bli hållbart (Stensöta 2009, Norrbin & Olsson 2010, Olsson 2010). Det är självfallet centralt att följa upp hur de olika uppdragen utvecklas och om förutsättningarna fortsätter att vara goda och leder till önskade resultat och effekter.

SFI är till skillnad från de andra uppdragsägarna inte en myndighet utan en stiftelse, som grundades 1963 av staten och filmbranschens olika organisationer. De arbetar med en relativt stor budget (1,1 miljoner kronor + 6,5 miljoner kronor + 750 000 kronor), och har också längst löpperiod av de tre uppdragen (2010–2014). SFI:s ordinarie arbete och det svenska filmavtalet (som i skrivande stund omförhandlas) utgör en avgörande bakgrund till det jämställdhetsuppdrag som tilldelades dem under 2010 och uppdragets fokus på just unga kvinnor och växthusstöd. Målgruppen är avgränsad till unga kvinnor mellan 15 och 26 år, med fokus på åldersgruppen 15–20 år, vilket på sätt och vis förvånar eftersom uppdraget därigenom inte påverkar dagens situation och det jämställdhetsmål som satts upp i filmavtalet. Men målgruppen har enligt SFI valts av strategiska och långsiktiga skäl – det är ett långsiktigt arbete. Mot bakgrund av att 2012, enligt SFI själv, tycks bli ett katastrofalt år när det gäller andelen kvinnliga regissörer finns det dock anledning att fundera över inte bara den ojämställda situationen, utan också relationen mellan den tillfälliga satsningen på unga kvinnor och kvinnors möjligheter att verka inom filmbranschen ("Färre kvinnor regisserar film – igen", SR 2 januari 2012.) Vilka signaler ger detta till de unga kvinnor som nu ingår i den

särskilda satsningen på jämställdhet och vill satsa på filmbranschen? Vilka signaler ger det till de unga män som tänker sig en framtid inom branschen?

SFI har också valt att arbeta med sitt uppdrag inom den befintliga organisationen och har ingen särskild grupp som arbetar med uppdraget, även om de har ansvariga handläggare. Större delen av medlen har använts till så kallat växthusstöd (stöd till nätverk och kortfilmsproduktion) och har distribuerats genom de regionala resurscentrumen. SFI kommer att presentera resultatet av det första årets projekt under 2012, inklusive den kartläggning som gjorts av Annika Wik, och även utvärdera de två första utlysningarna av medel för att se om de nått rätt målgrupp och haft den effekt som eftersträvats. Kommunikationen kring uppdraget tycks ha fungerat väl inom branschen, men för den som söker information utifrån är kommunikationen rätt bristfällig. Det är svårt att hitta information om uppdraget och ansvariga för uppdraget på den ordinarie webbplatsen. Frågan är också i vilken grad de regionala resurscentrumen i sin tur nått ut med kommunikation om uppdraget – en viktig fråga att bevaka och utreda närmare. Under året har också jämställdheten i filmbranschen uppmärksamats genom WIFT:s rapport *The Fast Track. Om vägar till jämställdhet i filmbranschen* (2011). Med tanke på den betydelse filmavtalet har för branschen och även för jämställdhetsfrågorna har också det faktum att filmavtalet är under omförhandling inneburit att mycket av branschens fokus hamnat där under den period jag följt uppdraget. Vad det nya filmavtalet innebär för arbetet med jämställdhet är självklart också viktigt att följa upp.

Historiska museet är det uppdrag som har kortast löptid (2011–2013) och minst budget (3 miljoner kronor). Det innebär att det också är det enda uppdraget av de tre som inte utlyser medel. De har dock ett väl etablerat arbete med genusfrågor inom museet och stor tillgång till kompetens och erfarenhet inom området som ger dem en bra grund att utgå ifrån. De har på mycket kort tid fått ihop en tydlig och till synes väl fungerande organisation och har också tagit fram en konkret verksamhetsplan med tydliga mål samt har också verksamhet på gång inom uppdraget. Deras seminarier har varit välbesökta. De har en tydlig förankring i forskning och strävar efter att relatera verksamheten inom uppdraget till den verksamhet som pågår inom museet, även om de också valt att ha en separat arbetsgrupp för uppdraget. De har valt att kommunicera öppet och att bjuda in öppet i stället för att avgränsa sin målgrupp. Detta innebär att de har en rätt vid och stor målgrupp (Sveriges alla museer). Fördelen med det öppna och vida tilltalet är att alla museer, oavsett museiinriktning eller geografisk placering, har möjlighet att delta i och ta del av uppdraget och utveckla sin verksamhet – det blir ett nationellt uppdrag med nationell täckning. Nackdelen kan vara en alltför stor och vid målgrupp som är svår att hantera. Historiska museets tolkning av sitt uppdrag skiljer sig också något från de övriga genom att de valt att tala om och arbeta med jämställdhet, genus och HBT på museerna. De gör tydligt att de vill anknyta till den diskussion som förs både vid forskningsfronten, såväl genusfältets som museifältets, och ute i samhället och öppnar också upp med samverkan och samarbete utanför museets gränser (Unstraight). Vilken effekt detta har för deras arbete är relevant och intressant att följa upp. En direkt fördel har att göra med kontaktytorna utåt i samhället, en nackdel kan vara hållbarheten.

Statens musikverk har en budget på 8 miljoner kronor och en relativt lång löptid för sitt uppdrag (2011–2014). Musikverket är en i sammanhanget ung myndighet och har valt att direkt koppla ihop uppdraget med det egna ordinarie jämställdhetsarbetet. Av de tre uppdragen har de varit igång kortast tid, dock har de mycket snabbt skapat en tydlig organisation och har en tydlig kommunikation via myndighetens webbplats – den tydligaste av de tre uppdragen. De har också arbetat fram en verksamhetsplan och har också verksamhet igång. I likhet med Statens historiska museer är deras målgrupp relativt vid: det ”fria musikkivet”, och även om de i sina inledande aktiviteter valt att fokusera på några genrer (jazz, improvisationsmusik) har de också haft seminarier på exempelvis Polar Music Awards. Hur denna breda målgrupp kommer att påverka deras arbete är intressant att följa upp. I likhet med Statens historiska museer vill de arbeta öppet; de streamar sina seminarier och har materialet tillgängligt på webbplatsen, som alltså fungerar som ett öppet arkiv. I likhet med SFI menar de också att det är viktigt att fokusera på olika utbildningar och en yngre generation för att få långsiktiga effekter. De har också ett tätt samarbete med forskare och vill skapa en dialog mellan olika grupper inom det fria musikkivet. Vilka effekter detta har för deras arbete är relevant och intressant att följa upp. Om den artikelserie kring jämställdheten i musikbranschen som publicerats i *Dagens Nyheter* under hösten är en effekt av uppdragets arbete och deras fokus på att kommunicera med olika grupper har jag inte haft möjlighet att utreda, men det är helt klart möjligt. Uppdragens genomslag i det offentliga är också en fråga som kan vara intressant att följa upp. Inte minst mot bakgrund av att det är offentliga medel som används och att uppdragen är nationella.

Det är också relevant att följa upp och undersöka uppdragen i relation till de nationella kulturpolitiska målen samt de nationella jämställdhetspolitiska målen – något jag inte gjort i denna första utvärdering, som överhuvudtaget inte studerat hur de olika uppdragen påverkat jämställdheten inom de olika sektorerna eller vad som menas med jämställdhet inom de olika uppdragen. De aspekter regeringen själv lyfter i propositionen *Tid för kultur* är ”likvärdigt deltagande och representation” (s. 106) – vilket kan sägas utgöra grunden i de tre jämställdhetsuppdrag jag här följt och redogjort för. Vad det innebär är en helt annan och mycket intressant fråga att följa och diskutera.

Översikt över uppdragen

Film	Museer	Musik
<ul style="list-style-type: none"> • Juni 2010 1,1 mnkr till Svenska Filminstitutet med uppdrag ”växthusverksamhet” riktad till unga kvinnor. Period 2010–2011 • Mars 2011 ytterligare 6,5 mnkr till satsningen. Period 2011–2014 • September 2011 750 000 kronor till unga kvinnors filmskapande 	<ul style="list-style-type: none"> • Mars 2011 3 mnkr till Statens historiska museer för arbete med ”jämsällldhetsaspekter i utställningsverksamhet”. Period 2011–2012 	<ul style="list-style-type: none"> • Maj 2011 8 mnkr till Statens musikverk för ”mer jämsällld repertoar på Sveriges musikscener”. Period 2011–2014
Period: 2010–2014	Period 2011–2012 Slutredovisning 1 april 2013 med användning + effekter	Period 2011–2014
	Uppdrag: <ul style="list-style-type: none"> • Ta fram underlag och utveckla metoder för mer jämsällld representation i samlingar och utställningar • Få större genomslagskraft i verksamheterna för jämsällldhetsaspekter • Visa på goda exempel nationellt och internationellt • Samverka med universitet och högskolor, berörda institutioner och organisationer på kulturområdet • Särskilt samråda med Riksförbundets Sveriges museer och centrala museer. • Arbeta för att nå det långsiktiga målet att öka arbetet med att belysa och ge nya perspektiv på samlingarna utifrån jämsällldhetsaspekter 	Uppdrag: <ul style="list-style-type: none"> • Stödja projekt i syfte att främja ökad jämsällldhet inom musiklivet • Samverka med Statens kulturråd, Konstnärnsnämnden och andra berörda aktörer • Arbeta för att nå det ångsiktiga målet att bidra till att män och kvinnor blir mer jämsällldt representerade i musiklivet inom de musikgenrer där behovet är som störst
Bakgrund: - 2006 års filmavtal	Bakgrund: - Särskilda medel 2007 Statens kulturråd scenkonsten - Moderna museets Önskemuseet <i>Tid för kultur</i> , prop. 2009/10:3	Bakgrund: - Särskilda medel 2007 Statens kulturråd scenkonsten som bl.a. visade brist på kvinnor som musiker och kompositörer, uppföljning av <i>Plats på scen</i> (SOU 2006:42)

Källor

Intervju med arbetsgruppen Jämus (Katty Hauptman, projektledare, Lotta Fernstål, förste antikvarie för äldre järnålder, Malin Grundberg, lärandeproducent och forskare, Li Kolker, lärandeproducent samt Fredrik Svanberg, forskningschef) Statens historiska museer, 4 november 2011

Intervju med Charlotta Denward, SFI, 8 september 2011

Intervju med Bitte Eskilsson, SFI, 21 oktober 2011

Intervju med Malin Grundberg, Statens historiska museer, 26 september 2011

Intervju med Katty Hauptman, Statens historiska museer, 7 september 2011

Intervju med Stina Westerberg, generaldirektör, Lina Nyberg, projektledare Jämställdhetsuppdraget samt Ulrika Gunnarsson, koordinator Jämställdhetsuppdraget, Statens musikverk, 8 november 2011

Intervju med Annika Wik, Stockholms universitet, 16 november 2011

E-postenkät till Jämus målgrupp (utskickat 17 november 2011, analyserad 1 december 2011)

E-postenkät till 19 regionala resurscentrum för film (utskickat 17 november 2011, analyserad 1 december 2011)

Referenser

”00-talets regidebutanter och jämställdheten. En rapport från Svenska Filminstitutet april 2010”, SFI 2010

Granström, Klas, ”Männen har makten över musiken – DN granskar. Vem bestämmer över musiken du lyssnar på?”, *DN* 14 november 2011

Fahl, Hanna, ”Det är dumt att inte jobba för jämlikhet”, *DN* 29 november 2011

Fahl, Hanna, ”Jag vill tro på popmusiken som progressiv nyskapande kraft”, *DN* 14 november 2011

Fernstål, Lotta, *Genusperspektiv i museer – en omvärldsbevakning*, Jämusprojektet, rapport i Historiska museet, Statens historiska museer, 2011

Jansson, Maria, *The Fast Track. Om vägar till jämställdhet i filmbranschen*, WIFT, 2011

”Jämus projektplan”, Statens historiska museer, 2011

Juvel, Sofia, ”Mest män som bokar artister till festivalerna”, *DN* 19 december 2011

Norrbin, Camilla & Olsson, Annika, *Forskning saknas. En kunskapsöversikt över forskningsfältet jämställdhetsintegrering*, Nationella sekretariatet för genusforskning, Rapport 2010:3

”Offentliga stöd – stöd till kvinnliga filmare”, SFI, beslut 2010-12-09

Olsson, Annika, *Slutrapport. Program Jämi 2008–2010*, Nationella sekretariatet för genusforskning, Rapport 2010: 4

Proposition 2005/06:155, *Makt att forma samhället och sitt eget liv – nya mål i jämställdhetspolitiken*

Proposition 2009/10:3, *Tid för kultur*

”Regeringen satsar ytterligare 17,5 miljoner på jämställdhet inom kulturområdet”, pressmeddelande, Kulturdepartementet, 10 mars 2011

Rudbäck, Johanna, ”Färre kvinnor regisserar film – igen”, Kulturnytt, SR 2 januari 2012 (<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=478&artikel=4884835>)

SOU 2006:42, *Plats på scen. Betänkande av Kommittén för jämställdhet inom scenkonstområdet*

Stensöta, Helena, *Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheters verksamheter. Hur långt har myndigheterna nått? Vad beror det på? Hur kan arbetet utvecklas vidare?*, Nationella sekretariatet för genusforskning, Rapport 2009:2

”Stöd till unga kvinnors filmskapande”, SFI, beslut 2011-12-16

”Uppdrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet att utveckla satsningen på unga kvinnors filmskapande”, Regeringsbeslut 10/3 2011 (Ku2011/558/MFI)

”Uppdrag till Statens historiska museer att ta fram underlag och utveckla metoder för en mer jämställd representation i samlingar och utställningar”, Regeringsbeslut 10/3 2011 (Ku2011/557/KA)

”Uppdrag till Statens musikverk om att främja jämställdhet inom musiklivet”, Regeringsbeslut 26/5 2011 (Ku2011/1026/KV)

Sabuni, Nyamko & Adelson Liljeroth, Lena, ”Kulturvärlden är präglad av en stor manlig dominans”, *DN*, 10 mars 2011

”Stockholms filmfond”, www.stockholmfilmfestival.se/langfilmsstipendium

”Stöd till unga kvinnors filmskapande”, Pressmeddelande Regeringskansliet, 16 september 2011

Söderling, Fredrik, ”Filmkonsulent stoppar kvinnor”, *DN* 9 september 2011

Söderling, Fredrik, ”SFI försvarar filmkonsulenter”, *DN* 10 september 2011

Söderling, Fredrik, ”Jämställdheten är lika med noll”, *DN* 7 november 2011

”Verksamhetsplan jämställdhetsuppdrag Statens Musikverk”, Dnr 35-618/2011

Webbsidor

Birkaprojektets blogg: <http://birkaproject.wordpress.com>

Mötesplats museer: <http://sverigesmuseer.ning.com>

Svenska Filminstitutet: www.sfi.se

Statens historiska museer: www.historiska.se

Statens musikverk: www.statensmusikverk.se

Unstraight museum: www.unstraight.org